

TARTALOM:

Ráski Sándor: Isten hozott. — d. Szabó László: Alkalmom. (Írásmagyarázat.) — Szanyi László: Néhány szó, ... — Göndöcz Kálmán: Gimnasium St. Margaritae. (Vers.) — Hegedüs András: Kép a beretkei árvák életéből. — d. Szabó László: Csoda. (Vers.) — d. Szabó László: Edith. (Vers.) — Vidits György: A rádió iskola diák-szemmel. — Veres Ferenc—H. Bathó János: Édesanyám ne írjon ... (Kotta.) — Vitéz Ferenc: Küldetésem. (Vers.) — d. Szabó László: Oldalak az „Élet képeskönyvéből.” — Székely Tibor: Diákpoltika ... — Theol.: Négyszemközt. — d. Szabó László: Istenem! Megtaláltalak! (Vers.) — Híreink. — Előfizetési felhívás. —

SÁROSPATAKI IFJÚSÁGI KÖZLÖNY

Megjelenik július és augusztus kivételével minden hónap 15.-én.

Előfizetési ára: jogi személyeknek évi 10, félévre 6.—P.

Előfizetés: egy évre 6, félévre 4.—P. — Jelenleg pataki diákok előfizetési díja 5.—P. — Egyes szám ára: 1.—P.

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Sárospatak, Főiskola.

KEDVES OLVASÓ!

A „Sárospataki Ifjúsági Közlöny“ egy kéréssel fordul Hozzád!

A 60. év felé közeledünk, de úgy látszik, mielőtt elérnénk, fel kell írunk a címlapjára: Élt 59 évet, meghalt hosszasan viselt kínos betegsége: anyagiak és közöny miatt!

Te, akinek okozott már a Közlöny Hozzád érkező száma néhány kellemes percet, amikor ifjúságod emlékeit vitte Neked, ugye nem engeded, hogy ilyen fiatalon muljék ki? Ugye segítesz?

Előfizetőket kellene gyűjteni, de sajnós nincs módunk és lehetőségünk rá, ezért Hozzád fordulunk. Ha minden előfizető csak 2 új előfizetővel szaporítaná olvasóink táborát, akkor folytatni tudnánk munkánkat.

Ugye nem is olyan nehéz teljesíteni kérésünket? Ugye segítesz? Fáradságodat előre is köszöni

A SZERKESZTŐSÉG.

A folytonosan emelkedő papírárak s nyomdaköltség miatt emelnünk kellett az előfizetési díjakat. A szerkesztőség hosszas megfontolás alapján az előfizetési díjakat a fentiek szerint állapította meg.

Kiadóhivatal.

A Sárospataki Ifjúsági Közlöny munkatársai:

Főszerkesztő

d. Szabó László
IV. é. th.

Felelős szerkesztő:

Hegyi József
tanár.

Főmunkatársak:

Szanyi László IV. é., Jakab Károly III., Adorján József II., Hegedűs András I. é. theologusok.

Hírvonatvezető: Szilvássy János I. é. th.

Kiadóhivatali főnökök: Komjáthy Géza II. é. th.

SÁROSPATAKI IFJÚSÁGI KÖZLÖNY

Főszerkesztő:

diószegei SZABÓ LÁSZLÓ

1943 szeptember hó

Felelős szerkesztő:

HEGYI JÓZSEF tanár

ISTEN HOZOTT!

Akik a nyarat Patakon töltjük, fájó szívvel hallgattuk a rádiónak a híréit, hogy az iskolaév későbbben kezdődik. Fájó szívvel, mert arra gondoltunk, hogy továbbra is valóság lesz a fájó megismerés, mely mindannyiszor erőt vesz rajtam, valahányszor vakációban Patakon járok. Ilyenkor mintha ezt kiáltaná Patak mindenki felé: „Nem vagyok igazi!”

Ez a fájó kiáltás most megenyhült valamennyire, mert, ha néhányan is, de egyesek visszaérkeztek, vagy megérkeztek a nagy családból, az Alma Mater fiai közül. Néhány napig megfeszített munkában volt a pirossapkás hordár, a már megérkezettek lázasan várták a következő vonatot, mely a társakat hozta. Ha most jön valaki Patakra, akkor már van újság, mert szól újra a Konviktus csengője és diákok álldogálnak a Pletykadombon.

Két gondolat az, mely áthatja a fogadtatást, mely a levegőben van, mely kirajzolódik az ismerős, vagy még most ismeretlen arcokra.

Az egyik lányan, melegen suttogja: „Isten hozott!” Örök, mindig ugyanaz ez a két szó, de mindig telve van szeretettel, mindig új és mindig nekünk szóló. Isten hozott! Ezt suttogta az iskolakert minden fája, ez volt benne minden tekintetben, ezt jelentette minden kézfogás, erre gondolt mindenki, akinek a szemébe néztél.

Van azonban egy másik gondolat is. Ez is minden évben megismétlődik, de erre ritkábban gondolunk rá. Ez már nem suttog lányan, hanem hirtelen támad, zuhogása messzire hangzik. Szinte mellünknek feszül és kérdőre von: Minek jöttél? Nem látszik barátságosnak, hanem szinte megdöbben. De épen ezt akarja, fel akar rázni, feleletre akar bírni!

Erre a kérdésre mindenkinek felelnie kell. Tudnia kell mindenkinek, hogy mit akar, s miért jött ide. Jajj annak, aki programtalanul, csak épen időöltésből van itt. Itt már nem téllenkedni kell, hanem munkába állni.

Miért jöttél? Csak azért, mert nem tudtál máshová menni, csak azért vagy pataki diák, mert máshol nem vettek fel? Nem véletlen az, hogy itt vagy. Isten akarta, hogy ide jöjj, Isten hozott ide!

Ezen a ponton kapcsolódik össze a két kérdés.

Mikor bejöttetek az állomásról, éreznetek kellett, hogy láthatatlan virágfűzér írja a kapu fölé a kedves üdvözlést: Isten hozott! De ha ezt a láthatatlan virágkoszorút a másik oldaláról olvasod, akkor azt látod: Minek jöttél? És most már neked kell felelni a kérdésre: Nem magamtól jöttem, hanem az Isten hozott.

Isten hozott!

Ráski Sándor szénior.

Í R Á S M A G Y A R Á Z A T.

Az alkalom.

Textus: Efézusi levél 5:16:

*„Áron is megvegyétek az alkalmas-
ságot, mert a napok gonoszak.“*

Az élet alkalmak, mégpedig kihasznált alkalmak sorozata. A kihasználatlan alkalmak az élet megszűnését, a vegetálásig való csökkentését jelentik.

Isten az emberi életet alkalmakban adja az ember számára. Az alkalom az Élet lehetősége.

Az életem lehetőség. Alkalom. Annak a lehetősége, hogy véges élettel beleoltassam Isten végtelen létébe. Lehetőség, hogy mulandó életem helyett az örökkévaló lét részese legyek.

A kihasználatlan alkalom az élet ellentéte, tehát a halál. A kihasználatlan alkalom önként választott kárhozat, halál. Minden egyes kihasználatlan alkalom közelebb visz a sírhoz, a pusztuláshoz.

Az Ige a halál útját akarja elzárni előlem, amikor az alkalmak kihasználására int.

Az alkalom munka. A munka az élet. Az Isten országáért folytatott munka, az istenszolgálat az élet.

Áron is vedd meg a szolgálat alkalmait. Ne törődj azzal, hogy mit mondanak az emberek, fognak-e szeretni Téged, vagy sem, áron is vedd meg az alkalmat, mert életeredről van szó. Semmi se legyen drága érte. Ifjúságod legszebb éveit, ifjú erődöt, vágyaidat, jövőödöt, földi életedet is add oda a szolgálatért.

Ez az év is alkalom, lehetőség a fokozott istenszolgálatra. Nehéz időket élünk, az idők gonoszak. Gonoszságuk az élet pusztítására törésben, az örökkévalóság útjának elzárni akarásában jelentkezik. Ma több a könny, több a szenvedés, több a pusztulás, de legyen hála Istennek érte, sokkal több az alkalom, tehát több a lehetősége az életnek. Isten adta az alkalmat az Életre kegyelemből. Abból a kegyelemből, amely a golgothai keresztet készítette az ember számára. A golgothai kereszt az Élet legnagyobb alkalmá.

Isten a golgothai keresztben konkretizálta az ember számára az alkalmak kihasználási módját: elmenni a kereszt tövébe, a keresztben függőt Urannak és Királynak vallani, járni az Ő útján, az igazságnak, az életnek útján, az üdvösség és örökkévalóság útján.

Ennek az évnek vezérelve ez legyen: áron is megvenni minden alkalmat az istenszolgálatra.

Bárcsak ne pusztába kiáltó szó lenne az Ige, hanem felelne rá ezer és ezer Istent szolgáló, boldog, teljességet nyert élet, köztük a Tied is.

Ámen.

d. Szabó László,

Néhány szó, amit helyettem talán más mondott volna el.

1. (Ember és Mindenség: Egység és Sokaság. Véges élet és örökkévaló Lét. — Meglevők, amiket letagadni senki sem tud.

A véges ritmus benne lüktet a Mindenség életében. Alkotója. Az ember kiszoríthatatlan a létből. Alkotója. S a lét is elképzelhetetlen élet nélkül.

2. Viszonyunk állandó. A viszony jellemzője: hogy a viszonyban állók meghatározzák egymást.

A viszonyban a Lét, a maga sokszínűségében hatalmasabb, mint az Élet. A Mindenségnek tehát nagyobb a lehetősége, hogy formálja az embert, mert a Mindenség teremti az Embert. S a viszony állandóságára s annak hiánytalanságára a „Van“-törvény vigyáz . . .)

3. A sokaságból most Patakot emelem ki, mint a Mindenség egy külön életritmusát. Egy hely, amelynek mint valóságnak megvan a maga alkotó szelleme: a viszonyt teremtő „Van“-ás szükségszerűsége. — Csak egy variáns, de egész; s mint ilyen: egészre törő, megvalósulni akaró. Megvalósulásának hiánytalanságára a mögötte levő teremtő Hatalom vigyáz.

4. Az Ifjúsági Közlöny csak egy része annak, amit így neveznek: Patak. De elmulthatatlanul hozzátartozik, meg nem szünhet. Ha eltűnik, kihull egy téglá: s megindul a bomlás.

5. Az Ifjúsági Közlöny a megvalósulásra törő Pataki Diák útja. A fehér papíron az élni akaró, élni merő és életre törő Pataki Diákot találod meg.

Az Ifjúsági Közlöny megszűnésével csak tengődő és halálra készülő a Pataki Diák.

* * *

Mindezt azért írom, mert a Közlönyből, mint felbomlóról és megszűnőről beszéltek a múlt évben.

Pataki Diák: Ha halálra ítéled a Közlönnyt, halálra ítélted magad s megtetted az első ásónyomot, hogy eltemesd Patakot.

Szanyi László.

Gimnasium St. Margaritae.

**Tele ablakkal,
Sokat rács takar . . .
Mögötte most nem rejtőznek
Kék, fekete leány szemek . . .**

**Még nem is láttam,
Mikor megtelik
A sok terem leánysereggel . . .
De valaki minden
Ablakot végig jár, . . .
S az ablakból reám nevet:
Egy szép gyerek,
Egy szép kis fekete lány . . .**

**Kár, hogy sűrű a rács,
S nagy a távolság, hogy megöleljem.**

Göndöcz Kálmán III. é. th.

Kép

a beretkei árvák életéből.

Sok szépséget rejteget az én kicsi szülőfalum. A Murány partjának sziklás, kies vidéke csalogatott már ide budapesti, kolozsvári, mezőtúri cserkészeket, akik talán még most sem felejtették el vidékünket. A természeti szépségeknél azonban van nekünk egy nagyobb értékünk, drágább kincsünk: van egy árvaházunk...

Lassú méltósággal folyik a Murány. Fölötte akácós domb emelkedik. Rajta messzetekintő, gyermekek zajától, kacagásától, sirásától hangos árvaház. Benne dolgozó és imádkozó 20—30 árva. Körülötte és tőle messze adakozó, árvákat szerető református nép. Az elsők alkotják a természet szépségét, az utóbbiak a lélek szépségét és ketten együtt hozzák létre az igazi és örök szépséget.

Gyakran fölmegek az árvaházba. Minden kicsi arc és tekintet elárul valamit a szív és a lélek mélyén lévő érzésekből.

Egy szombaton délután, amikor az Igazgató Úrhoz felmentem a gyermekek az udvaron játszadoztak. Hangos jókedvük szétömlött a falu felett. Egyik gyerek vidámabb, mint a másik. A kis Margit örömtől sugárzó arca azt mondogatta, hogy ő már talán itt jobban is érzi magát, mint otthon. A többieknek is majd szétcsattant a játéktól és jókedvtől kipirosodott arca. Amint így vizsgálgattam, nézegettem őket, hirtelen megakadt a szemem egy félszeg mezitlábás kis fiún. Bizalmatlanul tekintgetett játszadozó pajtásaira. Szomorúnak és elhagyatottnak érezte még magát. Két kivörösödött szeme a könnyhullatás jelét mutatta. Szótlan volt és értelmetlenül maga elé bámult. Talán kicsi eszével arra gondolt, hogy édesapja ígérését nem váltotta be. Elment Oroszországba... Haza se jött többé... A megígért ajándékok helyett pedig megérkezett a harcok mezejéről egy végtelenül szomorú híradás egy magyar édesapa hősi haláláról...

Nekem is elszállt a jó kedvem... Valahol, messze Oroszországban könnyörtelenül arat a halál és a mi kicsi árvaházunkba pedig megérkezett az első hadiárva...

Mire gondolatban ide jutottam, megszólalt az árvaház kis harangja. A játszadozó kezek imára kulcsolódtak és felcsendült az ének: Hű öledbe nyugtatom fejem... Az énekelni nem tudó, apró gyermekeknek is mozgott a szája. Mert itt úgy van, hogy nem a száj, hanem a szív énekel. Én meg azt hiszem, hogy Isten azokra mosolyog rá, akiknek nem a szájában, hanem a szívében veszi észre az éneket és imádságot.

Igy folydogálnak a beretkei árvaházban a kis életfolyók. Isten pedig csodálatosan gondoskodik arról, hogy sziklák, nehézségek, emberek közömbössége, nélkülözések ne állják útját ezeknek a folyóknak. Ő szakadatlanul hinti az emberi szivbe a szeretet magvát. És amikor mi adventi estéken ellátogatunk a gyülekezetbe, akkorra már ebből a szeretetből az árvák számára mosoly, simogatás, könny, jószág és adomány származik. Így lebeg és öröködik Isten lelke a beretkei árvaház fölött.

Hegedüs András I. é. th.

CSODA.

EDITH.

P. E.-nek.

*Eddig azt mondtam: Nincs csoda!
Gyermek mese, ostoba
álom, mit csodának hívnak.
Hisz minden érthető s csak a vak
nevezi csodának a láthatatlant...*

S aztán jött a nagy találkozás...

*Azóta mindenben csodát látok.
Csoda, hogy oly szépek a virágok,
csoda a tavasz,
csoda a nyár,
csoda a születés,
csoda a halál.
Csoda a test,
csoda a lélek.
Csoda, hogy élek...*

Csoda az Élet!

*Egyedül vagyok,
szél jár a házunk felett...
... a szélbe sügom neved...
Elmondom százszor,
s míg rám az éjjel
gyémánt leplet terít,
Rád gondolok, Edith...*

* *

*Mint a lónak tükre,
melyről a barna éjjel
minden titka rám nevet,
oly szép a szemed...*

* *

*Válladra omló
arany zuhatag,
Selymes lágú hajad,
de szép!?!!*

d. Szabó László IV. é. th.

A rádió iskola diákszemmel.

Irtta: VIDITS GYÖRGY III. é. th.

A mai nehéz idő hosszú pihenésre ítélte a városi elemi iskolák és a középiskolák hatalmas seregét. A hír gyorsan terjedt szerte az orszáiban, s bizony az első megnyilatkozások az érdekelt tanulók részéről az örömmek a kifejezői voltak. Örült a kis és nagydiák a szokatlan hosszú vakációnak, de csak egy ideig. Amikor arra gondolt, hogy milyen nehéz munka vár reá az elkövetkező, megrövidített tanévben, aggodalommal tekintett a jövő elé. Mi lesz most? — kérdezte mindenkitől. Milyen lesz az iskolai év? A hosszú vakációban mindent elfelejt. Ezen segített a vallás- és közoktatásügyi minisztérium, amikor a rádióiskolát megnyitotta. Régen tanult dolgok felelevenítése és részben új ismeretek közlése a rádió iskolának a feladata. Olvastunk napilapokban, folyóiratokban cikkeket, nyilatkozatokat arról, hogy az illetékesek milyenek találják a rádió iskolát. Mit várnak tőle? Minden nyilatkozatnak az a lényege, hogy a magyar ifjúság fegyelmezettsége, feladattudása legyőzi az akadályokat és felhasználja az időt, megragad minden alkalmat, hogy a hosszú vakációban is tanuljon, nehogy kárára legyen ez a hosszú pihennés. Most hadd közöljünk néhány nyilatkozatot a legilletékesebbektől, maguktól a tanulóktól, mi az ő véleményük a rádió iskoláról.

Beszélgettem egy városi elemi iskolással. A szüleinek nincs meg az anyagi lehetősége, hogy fogadjanak mellé egy tanítót, mint annyi más városi gyermek mellé. Így szorgalmasan hallgatja a rádiót.

— Alig várom a reggelt, hogy megszólaljon a rádióban: népiskolai oktatás. Kár, hogy nincs minden reggel. Olyankor meghallgatom az elő-

adást, utána pedig előveszem a könyvem, elolvasom a leckét. Tessék elhinni, hogy tudom a leckét, amit a rádióban hallgattam!

Ugy látszik, kételkedőleg nézhettem reá, hogy ilyen kifejezést használt. Megkérdezem, hogy a jeladatokat elkészítette-e már?

— Igen, mindig elkészítem, itt vannak a füzeteim is. Ezt olyan hán-súlyal mondja, mintha legalábbis vagy tíz füzete lenne, pedig csak kettő van, de elég rendben tartja őket és bizony már írt is bele egy pár feladatot.

Elbúcsúzunk, jó munkát kívánunk, s megígéri, hogy tanulni fog továbbra is szorgalmasan.

Tovább megyek, városi középiskolást keresek fel. Jó barátom, ismerem régen, hiszen valamikor egy gimnáziumba jártunk.

— Na, hogy tetszik a rádió?

— Sok mindenre gondoltam, csak arra nem, hogy valamikor a rádióhoz járok iskolába. Nagyon ötletes dolog, csak hogy nem elegendő. Ugy értem, — mondja — hogy meg az óra után is kell tanulni, pedig jobb volna járkálni egy kicsit.

Az iskolával fenntartod-e a kapcsolatot? Igen, néhanapján beme-gyek. A könyvtárból könyveket hozok ki, hiszen tudod, érettségire kell készülnöm.

— Hát akkor rövid lesz az iskolai év.

— Bizony rövidnek ígérkezik, nem tudom, hogy megy majd az érettségi. Remélem, nem lesz olyan nehéz.

Időm sincs kellemes tanulást kívánni, már ott egy barátja, s illede-lmes bocsánatkérés után otthagynak, hisz megérthetem, fontos dolguk van. Az iskolába is benéznek.

Nemcsak városi tanulók vannak. A falun is, távol az iskolától vaká-cióznak a falusi gimnázisták. Az ő helyzetük nehezebb, nincs kéznél az iskola. Ők szorulna rá igazán a rádióra. Az egyik faluban hosszú utánjá-rás után üzembe helyeztek egy rádiót. Minden reggel, amikor kezdődik az óra, már összegyűlnek vagy öten.

— Bizony jó dolog ez a rádió — mondja az egyik, amikor belépek — nekünk nincs itt más irányítónk, csak ez. Láttad volna, mennyit kinlódtunk a multkor mennyiségtan óra után egy példával. De nézd csak, jól sikerült.

Megnéztem. Látom, sokat dolgoztak. A példa valóban jól sikerült. A latinnal már nehezebben bánnak el. Több fejtörés kell, hiszen nincs segítségük. Majd könyveket kérnek tőlem. Arany, Jókai, Móricz, szóval kötelező olvasmányok a magyar irodalomhoz. Nincs könyvtár a faluban. Egyik-másik a tanító urakhoz is elbátorkodik könyvekért. Így készülnek nehéz munkával, de jó reménységgel s még ez ideig kitarással.

Elgondolkozom milyen más volt a „mi időnkben“. Mi nem hallgat-tuk a rádiót. Mi szemtől-szembe álltunk tanárunkkal, úgy kaptuk az írá-nyítást. Mennyivel könnyebb volt nekünk. Eszembe jut a vallás- és köz-oktatásügyi miniszter úr egyik nyilatkozata: Bizom a magyar ifjúságban, hogy a nehéz időnkben megérti a helyzet komolyságát s dolgozni fog. Valahogy így hangzott. Ma a rádió szól, oktat, tanít. A magyar ifjúság falun és városban, egyedül vagy többen, dolgozik egy szebb, boldogabb magyar jövőért.

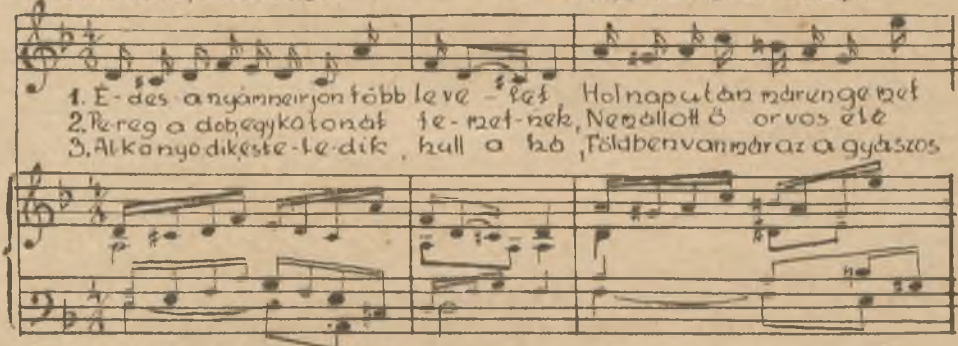
Petrő László főiskolai szenior, kedves öcsémnek
és barátomnak szeretettel ajánlva.

ÉDESANYAM NE ÍRJON...

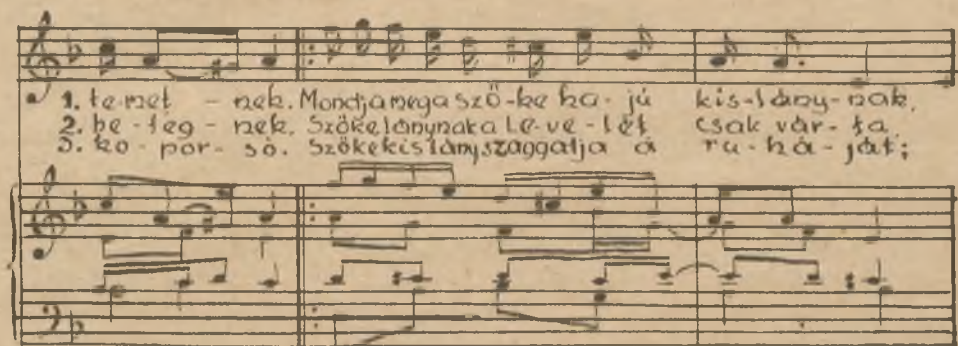
(írta: Veres Ferenc)

Sassan, érzéssel.

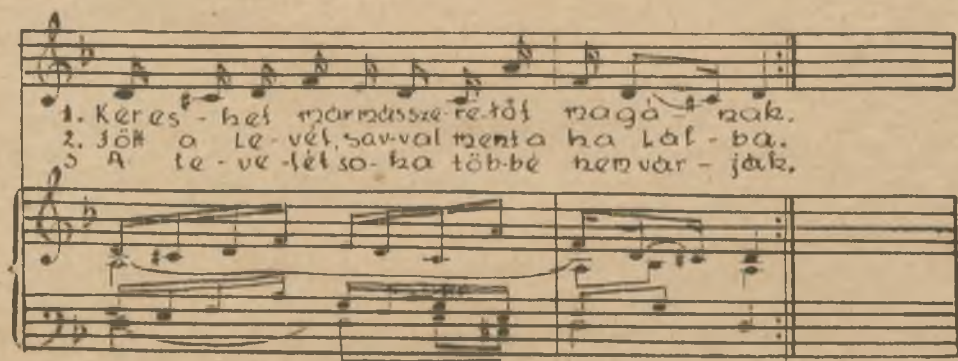
H. DARAB JÁNOS.

1. É-des anyámnemjon több leve - lés Holnapután márenge met
2. Réreg a debegykatonát te - met - nek, Nem állott ő orvos élé
3. Alkonyodik este - te - dik, hull a hó, földben van mór az a gyászos

1. te - met - nek, Mondja maga szö - ke ha - jú kis - lány - nak,
2. be - teg - nek, Szöke lányka le - ve - lés Csak vár - ta,
3. ko - por - só, Szöke kis lány szaggatja a ru - há - ját;

1. Keres - het mármásze - retőt ma - gá - nak,
2. Jön a le - vél, sával menta ha lál - ba,
3. A te - ve - lés so - ha többé nem vár - ják,

KÜLDETÉSEM.

Elégek,
mint asztalon a gyertya . . .

Ezért küldettem . . .
Legyek tűz,
legyek zsarátnok,
lobogó fáklya . . .
Új fényt derítsek a világra . . .

Elégek . . . , elégek lassan . . .
Csak a hamvam marad . . .
Lobogó lángomnál
— ember — lásd meg magad . . . !

Vitéz Ferenc III. é. th.

Oldalak az „Élet képeskönyvéből.”

Esőcsepp.

Nagy magasságoknak parányi vándora ő. Fent jár a csillagok szomszédságában, hogy aztán a végzete ledobja a sárba, a földre.

Nagy gyorsasággal száguld a föld felé. Teste szinte megvonaglik a sebesség okozta kintól. Zuhan, egyre zuhan lefelé.

A földre ért. Egy kődarabra zuhant. Széttúzta testét. Meghalt.

Egy élet született, élt s aztán meghalt. Testét felszívta a föld pora. Egy élet jött s egy élet ment. S a földön nem változott semmi. Az emberek mentek tovább a dolguk után.

Senki sem vett tudomást róla, csak egy gyermek. Azt mondta róla: „Anyukám! Csepeg az eső!”

Egy ablak világít . . .

Egy ablak világít tágranyitott szemével az éjszakába. Vajjon mi lehet mögötte? . . .

Talán egy élet pusztulását jelenti, aki akadozó lélekzettel utoljára tekint szét a világban. Az Életet búcsúztatja . . .

Lehet, hogy egy újszülött gyermeknek szól a fény, a világosság. Az Életet köszönti . . .

Talán szerelmeseknek perzselő ölelését takarja, akik mindenről elfelejtkezve a boldogság kábulatában egy új világba szállnak. A jövőndőt köszönti . . .

Talán egy család esti beszélgetését jelenti . . .

S ki tudja még mennyi titkot. Ki tudja mennyi-mennyi minden, az Életnek ezernyi titka rejtőzik mögötte . . .

. . . pedig csak egy ablak világít az éjszakába . . .

Ildikó.

Egy nagy sikoltással köszöntötte a napvilágot. A Fájdalomnak diadalmas, életadó himnuszával lépett be a világba, hogy annak talán egy csillogó, talán egy szürke polgára legyen.

Egy alaktalan, vörös tömeg, egy maroknyi mozgó valami . . .

S mégis olyan szép, olyan kedves, mert csúnyaságában is, kicsinységében is maga a határtalan, gyönyörű szép lélet . . .

(Bátyámnak tegnap lánya született . . .)

Tölgy.

A forrás mellett emeli büszke fejét az égnek. Magasan hordja zöld, csipkézett levelekből font koronáját.

Törzsét ezernyi hasadás tarkázza. Az apró hasadások között feltűnő egy nagyobb. Talán a villám sujtotta egyszer, amikor a fellegekkel csatázott büszkén, győzelmesen.

Levelei meg-megrezdülnek a fújó szélről, ágai ide-oda hajladoznak, mintha bozontos üstökét rázná meg haragosan, hogy százados nyugalalmát megzavarják.

Nyugodt büszkeséggel néz szerte a fiatal fák felett, mintha őre lenne az erdőnek . . .

Áll dacolva viharral, fergeteggel, az Idővel az erdő magánosa, egy óriás-tölgy . . .

A patak.

Vidám fecsegéssel szalad szikláról-sziklára lefelé. Ezüstös tükrén megtörrik a fák lombjain átszűrt, zöldesszínű napsugár.

Fiatalos gyorsasággal rohan lefelé, mintha arra a sok titokra lenne kíváncsi, amely a verőfényen vár reá . . .

Nem bánja, akárhogy zúzza, töri testét a kemény kő, nem bánja, ha millió, meg millió apró cseppre foszlik szét a sziklákon, csak rohan előre a sejtett s annyira vágyott ismeretlenség, a síkság felé . . .

Lomha rákok igyekeznek vizében valahova, néha egy-egy ezüstös testű hal csillantja meg fehér hasát . . .

A fák, kövek közt bujkálva csörgedezik az erdő vidám bohóca a patak . . .

A Bodrog.

A partot kacagva simogatják a hullámok. Incelkedve szaladnak ki hozzá, mintha azt várnák mikor kap játékosan utánuk

A part szélén álló öreg fűzfák csendes humorral nézik a játékos, csacsogó, vidám habocskákat. Meg-megbillentik fejüket egy-egy magasabbra ugró hullámocska felé, hogy szeretetüket, mosolyukat küldjék feléje.

A habok monoton zenéje valami andalító, mámoros hangulatba ringatja az embert. Olyan jó végignézni a folyó csendes nyugalmán, amint méltóságteljesen elhőmpölygeti vizét előttem a látóhatártól a látóhatárig.

Zöldes vizén szikrázva törik meg a májusi napfény s valami csodás, smaragdszínű káprázatba vonja a vizet . . .

Csöndesen hömpölyög előttem a Bodrog . . .

d. Szabó László.

Diákpolitika...

Szünidőnk utolsó napjaiban nagyon érdeklődtem a hadihelyzet s politikai helyzet felől. Minden reggel meghallgattam a rádióban a napi politikai híreket. Egy mondat megragadott: „A Duce szabad!” Kíváncsian figyeltem a hangszóróra, hátha mond egyet-mást a kiszabadítás körülményeiről is, de sajnos néma maradt.

A városban mindenfelé tudták már a koránkelők az újságot. Voltak akik már azt is tudták a német leadóállomások hírei alapján, hogy hányan hajtották végre a vállalkozást... Ezek közül hányan haltak meg? stb.

Talán csak egy kis „politikus” pataki diák nem tudta még mindezt, aki nem álmodta meg az angyalok üzenetével.

Reggel éppen abban az udvarban volt dolgom, ahol ez a kisdíák lakott. Ismertem közelebről is Bécikét — otthon így becézték — még öreg pataki diák koromból.

Szeszélyes diák... Nyitott ajtónál alszik s ha dühös, hogy felveri a reggeli harangzúgás, bezárja az ajtót és kinyitja az ablakok, hogy tovább tudjon aludni.

Azon a reggelen, amikor a fentebb említett eset történt, én voltam az a rossz ember, — mert ő rossznak és lelketlennek tartja azilyent, — aki felzavartam késő reggeli álmából.

Gondoltam, talán már nem is lehet olyan álmos, mint amilyen szokott lenni, mert amikor vagy harmincadszor szóltam hozzá, kinyitotta két szemét s olyan mérgesen nézett rám kimeresztett szemekkel, mint a tigris áldozatára.

Néhány pillanat múlva megszólal:

— Mit akarsz?

— Nem tudom hallottad-e, hogy a Duce szabad?

— Nem.

— Na és mit szólsz hozzá? — kérdeztem.

— Hát nagyon örülök, ... de azzal nem vagyok kibékülve, hogy Mussolinivel mi lesz...? — tette hozzá nagy bölcsen. — Azt ugyanis hallottam, hogy Ciánót 5 kiló arannyal a hátán elfogták Biste község határában és az őrszobán tartják fogva. De ez igaz — tette hozzá sürgősen, amint hitetlenkedő arcot látta, — ... a falusi asszonyok beszéltek...

— Ezekután neked nincs is szükséged rádióra — mondtam nagy komolyan a kisöregnek, — te hamarabb meghallasz mindent asszonyszájából.

Sajnos, hogy a Duceval nem beszélhettek ezelőtt néhány órával a tejfeles nénikék, akiktől, mint „hiteles hírforrás”-tól, pontosabb értesülést szerezhetett volna Béci, mert nem sokkal később, amikor megint találkoztam vele s elfelejtve, hogy egyszer már mondtam neki az újságot, közöltem, hogy Mussolinist kiszabadították, felderült arcal nézett rám s kivágta a bölcsességet:

— Hála Istennek, így már legalább mindketten szabadok!

Székely Tibor I. é. th.

N É G Y S Z E M K Ö Z T .

A sárospataki diákság életének két olyan meghatározója van, amely a pataki diákot megkülönbözteti minden más város diákságáról. Az egyik a minden mozzanatában kálvini szellemmel átítatott istenszolgálat, a másik a magyar nemzeti államnak, mint ideálnak a szolgálata. Ez a kettő az, amely minden, bárhonnan idekerült diákot, pataki diákká formál. Ez a kettő az, amelynek hatása alól az idegen anyanyelvű, vagy más vallású diák sem tudja kivonni magát. Ez a két meghatározó tényező kovácsolja eggyé a Patakon élő sok száz diákot a személytelen, s mégis személyes, élő s általánosságában is egyéni Pataki Diákká.

Ennek a Pataki Diáknak jellemzője eddig mindig az volt, hogy lelkesedni tudott, vidáman ment, ha kellett a halálba is, mert tudta azt, hogy nyomában száz és száz újabb pataki diák jön, aki ugyanolyan, mint ő, ugyanazon célért küzd, ugyanazok a vágyai, s eszményei. Vidámsága, lelkesedése azonban mindig józan komolysággal párosult, amit bizonyít az, hogy a Pataki Diák mindig megtalálta szélsőségeiben is az arany közép-utat. Ez azonban sohasem jelentett meghunyászkodást, gerinctelenséget, vagy megalkuvást, sőt . . . !

De ma a Pataki Diák megfáradt. Nem tud lelkesedni többé, enerváltan, unalommal végzi a munkáját. Elnézem, hogy mennyire magának élő lett a Pataki Diák, akit csak parancsal lehet kényszeríteni arra, hogy munkáját végezze. Azért végzi, mert kell s nem azért, mert ez a jövőndő szolgálata.

Eddig a Pataki Diák a Tegnap és Ma távlataiban, meghatározott kategóriáiban a Holnap végtelenségét kutatta s úgyszólván élt. Ma megfáradt a pillantása. Nem érdekli a Holnap, nem akar álmokat álmodó fiatalság lenni. Pedig ez a Pataki Diák s később az egész magyar fiatalság pusztulását fogja jelenteni.

Nagyon sokan tekintenek irányítást várva Patak felé, de jajj, Patak fénye, az örök eszmények tüze alig parázslík, fényük alig látható. Patak nem tud irányítani többé. S ebben Patak elvesztette hivatását. Nem fog többé össze senkit, hiszen maga sem az már, aki régen volt.

Pedig Patakra szükség van, szüksége van a magyar Mának, de főként szüksége van a magyar Holnapnak.

Szállj magadba Pataki Diák! A magyar Holnap reménysége vagy! De ma, jajj, nagyon kicsiny reménység!

Segítsen az Isten megtalálni magad, hogy évszázadok óta teljesített hivatásodat teljesíteni tudd: világítani, világosságot vinni mindenüvé, ahol szükség van, ahol nagyon sóvárogják a világosságot, de ahol olyan kevés a világosság! Légy újra a magyar élet messze világító, melegítő, áldás-sugárzó fáklyája!

Theol.

(A cikk szerzője azt az óhaját mondta el nekem, hogy egy kis eszmélkedést szeretne cikkével megindítani önmagunkról, hogy ebben a beszélgetésben magunkra találjunk! Cikkére levelet, cikkeket vár a szerkesztőség címén.)

Istenem! Megtaláltalak!

*Belenéztem Tegnapba és Mába,
de nem találtalak.*

*Néztem a holdnapot, . . . de hiába,
mert ott sem láttalak.*

*Benéztem a napba, holdba, csillagokba,
leszálltam a mélybe, s fel a hegyormokra,
de . . . nem találtalak!*

*A napfény megvakított,
s a holdnak, csillagoknak fénye
fagyott hozott szívem melegébe . . .
. . . S megborzongtam . . .*

*Nem vagy sehol!
Oh, jaj, hát nincs is Isten?
Nincs az, akiben eddig hittem! ? . . .*

*S leborultam siratva a mennyországot,
mint a gyermek sirat egy álomvilágot,
amiről hallott, de mit sohasem látott . . .*

*S aztán hozzám jöttél . . .
Áldón, keyyelmesen megöleltél.
Jöttél hozzám, mert vártalak . . .
S Téged, aki nem vagy Időben és Térben,
egy parányi helyen, szívem rejtekében
megtaláltalak!*

d. Szabó László.

HIREINK

Hodossy Béla ny. tan. képz. igazgató Sárospatakon elhunyt. Egyházi zenekultúránk egyik legbuzgóbb munkását veszítettük el benne.

Sipos József saújhelyi kántor-tanító elhunyt. Temetése július 8 án volt. Az elhunyt Sipos Zoltán gimn. tanár édesatyja volt.

Theológiánkon megkezdődött a munka Szeptember 21—22 én voltak a pótkollokviumok, 23.-án indexalírás, 24-én beiratkozás, 25—26-án csendes-napok. Az előadások 27-én kezdődtek.

Iván Ferenc, az Angol-internátus bajorosa hősi halált halt. Az Angol internátus elől temették el augusztus 20 án.

Megnyílik ezéven a sárospataki református polgári iskola. Igazgatója: Kődöböcz József tan. képz. int. tanár.

Gyűjtsünk előfizetőket a „Közlönynek“!

Az alábbi megrendelő-lapot használjuk fel arra, hogy új előfizetőkkel gyarapítsuk a Közlöny olvasótáborát. Csak akkor tudunk többet s jobbat adni, ha több előfizetőnk van!

Ehhez a számunkhoz csekklapot is mellékelünk. Használjuk fel előfizetésünk beküldésére. Egy lapon többen is beküldhetik előfizetésüket, csak pontosan jelöljük meg az összeg rendeltetését! Felülfizetésüket köszönettel fogadunk.

Kiadóhivatal.

Itt levágandó

Alulírott megrendelem a „Sárospataki Ifjúsági Közlönyt.“ Kötelezem magamat az előfizetési díj pontos befizetésére. — Előfizetési árak: Jogi személyeknek 1 évre 10.— P, félévre 6.— P. Előfizetés évi 6.— P, félévi 4.— P. Az előfizetési díjat egyidejűleg küldöm.

Név:

Foglalkozás:

Pontos cím:

Mennyi időre?

Kelt 1943. hó n.

.....
olvasható aláírás.

Csendes napok. A szokásos félév eleji csendesnapok szept. 25 — 26 án voltak. Szolgáltak rendre: Darányi Lajos, dr. Marton János, dr. Szabó Zoltán, dr. Nagy Barna theol. tanárok és dr. Szabó Lajos kassai lelkipásztor. 26-án az úrvacsoraosztást Darányi Lajos és Ráski Sándor szenior végezték.

Takách Béla s. lelkész, mindannyiunk kedves Bélája házasságot kötött Karap Ili úrleánnyal Ujdiósgyőrben. Az esketést, mely szept. 11-én volt, évfolyamtársai: Major Zoltán s. lelkész végezte. Isten áldását kérjük életükre s köszöntjük őket az I. Kor. 11 : 3-al.

Harangi László és dr. **Maller Sándor** vőlegények. Gratulálunk!

Katonák voltak a nyár folyamán főiskolánk hallgatói közül: Arday László, Balogh János III. é. th., Kassán, Meleg Elek II. é. th. Szegeden.

Dr. Nagy Barna theol. tanár a nyár folyamán Svájcban tett tanulmányútjáról a csendesnapokon számolt be érdekes előadásban. Köszönjük!

Theológiankra 12 új theológus iratkozott be, 11 az első évre, 1 pedig a IV. évre.

A „Hittanhallgatók Egyesülete“ tisztikara: Elnök: Galambos Lajos IV. é. th., alelnök: Bene Dezső IV. é. th., titkár: Arday László III. é. th., pénztáros: Jakab Károly III. é. th.

A „Sárospataki Akadémiai Athlétikai Club“ tisztikara: Elnök: d. Szabó László IV. é. th., alelnök: Soltész Dezső III. é. th., titkár: Komjáthy Géza III. é. th., pénztáros: Burszky József IV. é. th., jegyző: Meleg Elek II. é. th.

Sorfelügyelők lettek: az első emeleten: Galambos Lajos IV. é. th., a második emeleten: Vitéz Ferenc III. é. th.

Hátralékos előfizetőinket kérjük tartozásuk kiegyenlítésére!

Kiadóhivatal.

NYOMTATVÁNY

J.

18 fill.
bélyeg
helye

*Sárospataki Ifjúsági Közlöny
Szerkesztősége*

Sárospatak

Főiskola